

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ
Підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальності 122 Комп'ютерні науки
Освітньо-професійної програми Комп'ютерні науки та інформаційні технології

Луцьк – 2022

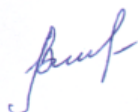
Силабус освітнього компонента «Сучасні методики навчання» підготовки магістрів, галузі знань 12 Інформаційні технології, спеціальності 122 Комп'ютерні науки, за освітньою програмою Комп'ютерні науки та інформаційні технології

Розробник:

Яцюк Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної математики та методики навчання інформатики.

Погоджено

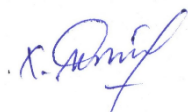
Гарант освітньо-професійної програми:



Булатецький В.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної математики та методики навчання інформатики протокол №2 від 2 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:



Хомяк М. Я.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Нормативна
Денна форма навчання	Галузь знань: 12 Інформаційні технології, спеціальність: 122 Комп'ютерні науки, освітньо-професійна програма: Комп'ютерні науки та інформаційні технології, освітній рівень: другий (магістерський).	Рік підготовки 1
Кількість Годин/кредитів 120/4		Семестр 2
		Лекції 20 год.
		Практичні 16 год.
		Самостійна робота 76 год.
ІНДЗ: -	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання – Українська		

II Інформація про викладача

ППП: Яцюк Світлана Миколаївна;

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук;

Вчене звання: доцент;

Посада: доцент кафедри загальної математики та методики навчання інформатики;

Контактна інформація: Yatsyuk.Svitlana@vnu.edu.ua;

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Нормативний освітній компонент «Сучасні методики навчання» дозволяє формувати теоретичні та практичні знання щодо сутності процесу навчання у закладі вищої освіти; з основними характеристиками та структурою викладання та учіння як дидактичного процесу; особливостями традиційного навчання та сучасними інноваційними технологіями навчання та уміння використовувати отримані знання для навчання впродовж життя, а також формувати компетентності ефективного використання інформаційних і комунікаційних технологій для професійної діяльності.

Мета і завдання освітнього компонента: забезпечити здобувачів освіти необхідним обсягом теоретичних знань, практичних умінь і навичок, які дозволять їм у майбутній професійній діяльності оволодіти різними технологіями навчання та застосовувати їх впродовж життя, розвивати творчі здібності, виховувати професійно значущі якості.

2. Завдання: ознайомити магістрів сутністю процесу навчання у закладі вищої освіти; з основними характеристиками та структурою викладання та учіння як дидактичного процесу; особливостями традиційного навчання та сучасними інноваційними технологіями навчання та навчити використовувати отримані знання для навчання впродовж життя.

3. Перелік компетентностей випускника

Загальні компетентності

ЗК05. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Результати навчання

РНЗ. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Дидактичні вимоги до форм і методів навчання						
Тема 1. Зміст і завдання навчальної дисципліни.	10	2	1	0		Усне опитування 2 бал
Тема 2. Зарубіжний досвід організації та проведенні освітнього процесу у вищій школі. Сучасні методики навчання та їх використання в провідних зарубіжних вузах.	10	2	1	10		Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 3 бали
Тема 3. Система вищої освіти України: загальна характеристика. Академічна доброчесність у системі вищої освіти.	12	2	1	3	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 6 балів
Тема 4. Методи і засоби навчання у вищій школі.	12	2	1	12	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 3 бали
Тема 5. Форми організації навчання у вищій школі, їх дидактичні та методичні основи	12	2	2	12	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 3 бали
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання як засіб формування компетентностей майбутніх фахівців						
Тема 6-7. Технологічний підхід в освіті. Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.	26	4	4	16	2	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 9 балів
Тема 8. Особистісно-орієнтоване навчання у вищій школі.	14	2	2	9	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 4 бали
Тема 9. Дистанційні технології навчання.	12	2	2	7	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 5 бали
Тема 10. Сучасні технології активізації пізнавального інтересу у студентів.	12	2	2	7	1	Викон. практик. завд., усне опитування, самостійна робота 5 бали
Усього годин	120	20	16	76	8	40
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Всього годин/Балів						120/100

Завдання для самостійного опрацювання

№	Назва теми	Кількість годин
1	Зарубіжний досвід в організації освітнього процесу у вищій школі. Академічна доброчесність.	14
2	Диференційоване навчання у вищій школі.	12
3	Проблемне навчання у вищій школі.	14
4	Метод коучингу.	8
5	Знаково-контекстне навчання.	10
6	Практичне навчання.	10
7	Метод евристичної бесіди	8
Всього		76

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Кожен здобувач повинен бути учасником дистанційного курсу: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2219>.

Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити завдання.

Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську корпоративну пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на корпоративну електронну пошту, можливе інше (додаткове) джерело комунікації, визначене викладачем для більш оперативного зв'язку зі здобувачами.

Політика щодо перескладання. Перескладання контрольних робіт та тестувань, відбувається із дозволу лектора і тільки за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо оскарження оцінки. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку згідно «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

Політика щодо відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати відповідними документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу та деканом факультету. Посилання на дистанційний курс: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2219>.

Бонуси. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде нараховано додаткові бали за вчасно здані роботи, за відсутність пропусків без поважних причин та за активність на заняттях. Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки бонусний бал не повинен перевищувати 20 % максимального поточного балу. Для даного ОК (не більше 8 балів).

Поєднання навчання та досліджень. Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, зокрема, написання та опублікування наукових тез та статей з тематики дисципліни. За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт за тематикою ОК й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету інформаційних технологій і математики. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено екзамен, не може перевищувати 40 б.

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній освіті. Під час вивчення освітнього компонента можливе визнання результатів навчання отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти, набутих у: формальній освіті (академічна мобільність студентів на території України чи поза її межами, для студентів, які переводяться, поновлюються з інших ЗВО (вітчизняних чи іноземних); неформальній та/або інформальній освіті здійснюється згідно «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка включає в себе поточний контроль (нараховується за якісне виконання практичних робіт) та підсумковий модульний контроль (нараховується за виконання модульних контрольних робіт). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач під час поточного оцінювання за семестр – 40 балів (включає роботу на практичних заняттях та виконання самостійних робіт). Підсумковий модульний контроль за семестр включає в себе оцінки за всі модульні контрольні роботи і складає 60 балів.

Якщо за результатами семестру накопичено не менше 75 балів і здобувач погоджується із цим результатом, то оцінка за семестр може виставлятися без складання іспиту. В іншому випадку здобувач складає іспит; максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті – 60 балів при цьому бали за підсумковий модульний контроль анулюються.

Екзамен проходить у формі тестування. Оцінка за семестр у випадку складання екзамену є сумою балів поточного контролю та балів, отриманих під час екзамену.

Питання, які виносяться на екзамен

1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи як галузі педагогічної науки, її основні категорії.
2. Становлення й розвиток педагогіки вищої школи у вітчизняній науці та за кордоном.
3. Головні наукові напрямки досліджень у галузі педагогіки вищої школи в Україні.
4. Загальна характеристика методів педагогічних досліджень.
5. Криза сучасної вищої освіти. Нова парадигма освіти.
6. Національна доктрина розвитку освіти щодо модернізації системи вищої освіти в Україні.
7. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку освіти в Україні. Принципи державної політики у галузі вищої освіти.
8. Національний характер вищої освіти в Україні. Мовна стратегія освіти.
9. Законодавство України про вищу освіту.
10. Методологічні й теоретичні проблеми вищої освіти на сучасному етапі розвитку вищої школи.
11. Закон України «Про вищу освіту» про структуру вищої освіти в Україні.

12. Сутність ступеневої освіти в Україні. Мета введення ступеневої освіти. Освітні рівні вищої освіти. Характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів.
13. Типи вищих закладів освіти, мета й головні завдання їх діяльності.
14. Освітній простір: єдність та різноманітність. Модель глобальної освіти. Система стандартів вищої освіти.
15. Особливості структурної організації вищої освіти у різних країнах світу.
16. Перспективи розвитку класичних університетів, педагогічних та технічних закладів освіти.
17. Система післядипломної освіти, її мета, завдання, принципи, функції та структура. Пріоритетні напрямки розвитку післядипломної освіти.
18. Академічна доброчесність в системі вищої освіти. Цілі і завдання навчання у вищій школі. Складові освітньої підготовки.
19. Нормативні документи, які забезпечують організацію навчального процесу. Навчальний план, навчальна програма дисципліни, робоча навчальна програма.
20. Наукова організація і планування навчального процесу у вищій школі.
21. Організаційні форми навчання у вищих навчальних закладах та їх особливості.
22. Класифікація форм організації навчального процесу та основних видів навчальних занять у вищих навчальних закладах.
23. Вимоги до розкладу занять. Бюджет часу студентів.
24. Пізнавальна діяльність студентів як основа їх розумового розвитку.
25. Дидактична підготовка майбутніх викладачів ВНЗ як основа успішного здійснення ними науково-педагогічної діяльності.
26. Методи навчання у вищій педагогічній школі та їх класифікація.
27. Характеристика програмованого навчання.
28. Характеристика проблемно-дослідницьких методів навчання.
29. Характеристика імітаційно-ігрових методів навчання.
30. Моделювання як метод наукового дослідження і метод навчання.
31. Поняття "активні методи навчання" й "активне навчання". Розвиток пізнавальної творчої активності студентів у процесі навчання.
32. Засоби навчання. Традиційні засоби навчання. Місце і роль сучасних інформаційних технологій серед засобів навчання.
33. Сучасні технології навчання у вищій школі, їх класифікація. Принципи проектування та тенденції розвитку новітніх технологій навчання.
34. Лекція. Вимоги до неї.
35. Практичні, лабораторні заняття у вищій школі.
36. Семінарські заняття у ВНЗ.
37. Організації навчальних ділових ігор як моделювання предметного й соціального змісту майбутньої професійної діяльності.
38. Педагогічна (виробнича) практика студентів.
39. Дистанційна освіта як нова освітня технологія. Дистанційна освіта за кордоном та перспективи її розвитку в Україні.
40. Методичні підходи до організації навчання у закладах післядипломної освіти.
41. Загальнодидактичні принципи та їх особливості в умовах вищої школи. Принципи дидактики вищої школи.
42. Самостійна навчальна робота студентів. Загальна характеристика.
43. Види самостійної навчальної роботи студентів.
44. Умови ефективності організації самостійної навчальної роботи студентів.
45. Сутність педагогічного контролю як ланки педагогічної системи ВНЗ. Контроль, облік та оцінка знань студентів.
46. Функції контролю та оцінки результатів навчальної діяльності студентів у структурі педагогічного керівництва.
47. Педагогічні вимоги до контролю у процесі навчання

48. Критерії оцінки знань студентів.
49. Види й методи обліку успішності студентів.
50. Модульно-рейтингова система навчання і контроль успішності студентів.
51. Психолого-педагогічні проблеми проведення заліків і екзаменів.
52. Тести досягнень як засіб педагогічної діагностики. Тестовий контроль якості знань. Особливості педагогічного тестування за допомогою комп'ютерної техніки.
53. Співвідношення оцінки й самооцінки, контролю і самоконтролю у навчанні студентів. Шляхи формування у студентів здатності до самооцінки і самоконтролю в навчальній діяльності.
54. Досягнення вітчизняної вузівської науки та основна мета й особливості сучасного розвитку науки у вищих навчальних закладах України.
55. Загальні вимоги до підготовки курсових, дипломних (магістерських) робіт студентів.
56. Організація науково-дослідної роботи студентів як складової їх професійної підготовки.
57. Виховна робота у вищій школі. Теоретико-методологічні засади сучасної концепції виховання студентів.
58. Цілі та завдання виховання студентської молоді. Принципи, основні напрямки й критерії виховної роботи.
59. Особистість педагога як основний фактор виховного впливу на студентів. Соціально-психологічні, індивідуально-особистісні, організаційно-методичні передумови функціонування виховної взаємодії викладача зі студентами.
60. Роль студентської академічної групи та студентського самоврядування у вихованні студентів.
61. Організація методичної роботи як передумова забезпечення якісної організації цілісної системи навчання у вищому закладі освіти. Конструювання цілей навчання та визначення шляхів (умов і засобів) їх реалізації.
62. Методична діяльність кафедри як базового структурного підрозділу вищого навчального закладу. Види й форми навчально-методичної роботи.
63. Шляхи підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації викладачів. Форми підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників.
64. Стимулювання самоосвіти й професійного самовдосконалення викладача ВНЗ.
65. Актуальні проблеми та шляхи реформування вищої освіти в Україні, вдосконалення навчального процесу у вищих закладах освіти.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Методичне забезпечення ОК

1. Яцюк С.М. Дистанційний курс Moodle: Сучасні методики навчання. Режим доступу: [h https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2219](https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2219).
2. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Методика використання цифрових освітніх ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2021. №16. С.15-25.
3. Yunchyk V., Fedonuyk A., Khomyak M., Yatsyuk S. Cognitive modeling of the learning process of training IT specialists. – *CEUR Workshop Proceedings: 3 rd International Workshop on Modern Machine Learning Technologies and Data Science, MoMLeT+DS*, 2021, Vol. 2917, P. 141–150.
4. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Особливості навчання веб-технологій розробки навчальних систем майбутніх вчителів інформатики та методика створення на їх основі власних освітніх ресурсів. *Молодь і ринок*. 2021. № 7/193. С.118-122.
5. Яцюк С. М., Муляр В. П., Собчук О.М., Микитюк І. О. Особливості підготовки учителів інформатики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки в умовах створення і розвитку Нової української школи. *Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти», серія «Педагогічні науки»*. 2022. № 19(48) С. 125-138.

Рекомендована література

1. Амеліна О. Дистанційне та змішане навчання. Досвід, поради, інструменти. Підручник. Основа, 2022. 128 с.
2. Биков В. Ю., Буров О.Ю. Цифрове навчальне середовище: нові технології та вимоги до здобувачів знань. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: зб. наук. праць. Вінниця : Планер, 2020. Вип. 55. С. 11–22.
3. Єфремова Г. Л. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / Г.Л. Єфремова. – Суми: Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Навчальний посібник. Ліра-К, 2021. 456 с.
5. Малихін О.В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. ЦУЛ, 2020. 262 с.
6. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с.

Інтернет-джерела

1. The top open source framework for building amazing mobile apps [Electronic resource]. – Access mode : <http://ionic.io>. – Title from the screen.
2. Apache Cordova [Electronic resource]. – Access mode : <https://cordova.apache.org>. – Title from the screen.
3. <http://www.setlab.net> Лабораторія СЕТ – Віртуальна лабораторія новітніх інформаційних технологій. Дослідження в області дистанційного навчання.
4. <http://www.znannya.org> Портал знань – портал дистанційного навчання, побудований на основі Tree-Net.
5. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.